

Fond. Contestație la executare. Efectele Deciziei Curții Constituționale nr.242/2021.

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 15.07.2022 sub dosar nr. zzzz/zzz/2022 (dosar înregistrat inițial pe rolul Judecătoriei Aiud, fiind declinată competența de soluționare în favoarea Tribunalului Alba), contestatorul SSS, încarcerat în Penitenciarul Aiud, a formulat contestație la executare.

În fapt, contestatorul solicită deducerea zilelor executate în condiții necorespunzătoare în perioada 05.07.2012-02.05.2014, făcând trimitere în drept la dispozițiile Legii 169/2017.

Prin Sentința penală nr.104/2022 a Tribunalului Alba definitivă prin decizia penală nr.152/2022 a Curții de Apel Alba Iulia s-a respins ca inadmisibilă contestația la executare formulată de condamnat.

În motivarea soluției pronunțate, s-a reținut următoarele:

Condamnatul execută ***pedeapsa de 3 ani și 2 luni închisoare*** aplicată de Tribunalul Sibiu prin sentința penală nr. 6/2022 modif. și def. prin decizia penală nr. 361/2022 a Curții de Apel Alba Iulia.

Sub aspectul textelor legale incidente:

Potrivit ***art. 598 alin. 1 Cod pr pen***, contestația împotriva executării hotărârii penale se poate face în următoarele cazuri:

- a) când s-a pus în executare o hotărâre care nu era definitivă;*
- b) când executarea este îndreptată împotriva altei persoane decât cea prevăzută în hotărârea de condamnare;*
- c) când se ivește vreo nelămurire cu privire la hotărârea care se execută sau vreo împiedicare la executare;*
- d) când se invocă amnistia, prescripția, grațierea sau orice altă cauză de stingere ori de micșorare a pedepsei.*

Prin Legea nr. 169/2017 a fost introdus ***art. 55/1 în Legea nr. 254/2013*** privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, articol care are următorul conținut:

(1) La calcularea pedepsei executate efectiv se are în vedere, indiferent de regimul de executare a pedepsei, ca măsură compensatorie, și executarea pedepsei în condiții necorespunzătoare, caz în care, pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare, chiar dacă acestea nu sunt consecutive, se consideră executate, suplimentar, 6 zile din pedeapsa aplicată.

Conform aceleiași legi, perioada pentru care se acordă zile considerate ca executate în compensarea cazării în condiții necorespunzătoare se calculează *începând cu 24 iulie 2012*.

Art. 55/1 din Lg nr. 254/2013 ***a fost abrogat*** prin ***Legea nr. 240/2019*** privind abrogarea Legii nr. 169/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, precum și pentru modificarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Prin legea menționată se statuează faptul că dispozițiile art. 55/1 se aplică *persoanelor aflate în executarea pedepselor privative de libertate, a măsurilor preventive privative de libertate, minorilor care execută măsuri educative în centre de detenție, în centre educative sau în penitenciare, respectiv minorilor care au executat pedepse în penitenciare*, potrivit Legii nr. 15/1968 privind Codul penal al României, cu modificările și completările ulterioare, și care execută, *la data intrării în vigoare a prezentei legi*, măsuri educative în centre de detenție, în aplicarea art. 21 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 289/2009 privind

Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, pentru perioada începând cu data de 24.07.2012 și până la momentul intrării în vigoare a legii, respectiv data de 23 decembrie 2019.

În cauza concretă, contestatorul condamnat solicită acordarea zilelor compensatorii pentru perioada 2012-2016 și implicit scăderea acestora din pedeapsa pe care în prezent o execută, pedeapsă pe care a început să o execute la data de 23.04.2021 în baza mandatului de executare al pedepsei nr. 17/2022 din data de 05.05.2022 emis de Tribunalul Sibiu.

Sub aspectul admisibilității:

Prin **Decizia Curții Constituționale a României nr. 242/2021**, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 677/08 iulie 2021, s-a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de Judecătoria Sectorului 4 București - Secția penală și s-a constatat că dispozițiile art. 55/1 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, în interpretarea dată prin Decizia nr. 7 din 26 aprilie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, sunt neconstituționale.

În esență Curtea a stabilit că art. 55/1 din lg 254/2013 are caracterul de normă care reglementează în materia executării pedepselor iar „în condițiile în care Legea nr. 254/2013 normează numai în sfera chestiunilor ce decurg sau țin de starea de privare de libertate (survenită ca urmare a pronunțării unei hotărâri definitive de condamnare la pedeapsa detențiunii pe viață sau a închisorii sau a unei hotărâri prin care se dispune o măsură preventivă privativă de libertate), concluzia logică ce decurge din interpretarea sistematică a acesteia este că dispozițiile referitoare la compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare se circumscriu primei etape a liberării condiționate, acestea reprezentând, în fapt, o altă modalitate de calcul ce trebuie avută în vedere la verificarea îndeplinirii condiției ce privește fracțiile de pedeapsă ce trebuie obligatoriu executate.”

În lumina interpretării oferite prin decizia anterior menționată, măsura compensatorie luată prin adoptarea Legii nr. 169/2017 are efect numai asupra modului de calcul al fracțiunilor necesare acordării liberării condiționate și nicidecum scăderea din pedeapsă a zilelor considerate ca executate pe baza perioadelor în care pedeapsa a fost executată în condiții necorespunzătoare. Practic, calculul fracțiunilor necesare acordării liberării condiționate se va face ținând cont inclusiv de art. 55/1 din Legea nr. 254/2013 (la fel ca în acele cauze în care calculul se face pe baza muncii prestate în penitenciar sau a pregătirii școlare sau profesionale), dar restul rămas de executat nu va fi influențat de considerarea ca executate a unui anumit număr de zile în baza recursului compensatoriu.

Așa fiind, contestația la executare care tinde la modificarea cuantumului pedepsei prin aplicarea legii recursului compensatoriu este inadmisibilă și va fi respinsă ca atare, contestarea numărului de zile care pot fi considerate ca executate ca urmare a executării pedepsei în condiții necorespunzătoare putând fi făcută numai în procedura liberării condiționate.